

Vratsa 2015

Deset se nas je zbralo, zagnanih in bolj ali manj pripravljenih na alpinistični tabor v nacionalnem parku Vratsa v Bolgariji.

Nacionalni park Vratsa leži na SZ Bolgarije, vrh planote, pod katero so stene, je visok nekaj čez 1000 m, stene same pa od 120 do 400 m. Sten je ogromno, za nekaj Paklenic ..., kar nekaj smeri je navrtanih, druge pa bolj ali manj opremljene, narejeni so 'abzajli'.

Domačini so 2014 izdali obsežen vodniček v bolgarskem in angleškem jeziku. V parku je nekaj hotelov, dom alpinistov, kampov pa nimajo. Najprimernejši čas za plezanje je spomladi in jeseni, poleti je za takšne aktivnosti odločno prevroče.

POT

Na pot smo krenili različno, prva runda v petek zvečer s kombijem in druga runda v soboto zjutraj z avtom – iz Celja na Balkan, čisto pravi. Že na hrvaško-srbski meji me je policistka, med tem ko sem ji v roke tiščal naše dokumente, vprašala: »Kud ste krenuli s toliko robe?« Odgovoril sem, da kampirat v Bolgarijo. Pogledala me je izpod čela z izrazom na obrazu: »Saj niste pri pravi« in samo zamahnila z roko ... Ker smo si potujoči v avtu želeli kaj privoščiti po poti, smo se kakih 100 km južno od Beograda ustavili v etno restavraciji. Bili smo lačni, a hkrati nismo želeli izgubljati časa. »Što ima gotovo?« smo vprašali. »Jagnjetinu i teletinu,« je bil idealen odgovor. Na jagenjčka smo čakali eno uro, je bil pa slasten. V Srbiji so presenetile dobre ceste, predvsem potem, ko zaviješ iz avtoceste proti Zaječaru. Pravi *Ko to tamo peva* pa se začne na srbsko-bolgarski meji. Ustavim avto pred rampo, ki bi jo še tank s težavo prebil, okoli nas potepuški psi, v mitnici pa pet tipov s prižganim TV-jem in pivom na mizi. Po 20 minutah se eden primaje, vzame dokumente in se vrne čez približno 10 min. Bolgari so bili za spoznanje hitrejši in nekoliko bolj diskretni. Za obvezno preverjanje prtljage je dobro, da imaš na vrhu štrik, tako mu hitro razložiš, da nisi švercer in da greš plezat. To razume! Vinjeta je obvezna. Kasneje smo ugotovili, da ni tako kot pri nas za avtoceste, ampak za ceste. Kakovost cest v Bolgariji niha od zelo luknjastih do malo manj luknjastih, povsod pa je polno junaških domačinov, ki se jim neznosno mudi. Daš jim prednost in ni problema.

Prvi so prispeli v tabor ravno pravi čas, da so postavili šotore, nakupili hrano in skuhalo, da smo imeli ta drugi toplo večerjo in streho nad glavo, saj nebo ni škrtarilo z vlago in je dodobra namočilo bližnjo in daljno okolico, še posebej naš tabor.

PLEZANJE

Nedelja je bila čas za prvo akcijo. Naveze so se spoprijele z izzivom strmih in hkrati poraščenih sten, vtisi so bili različni, vsi pa so v en glas zatrjevali, da so ocene bolj »Frančkovega« tipa, torej dokaj podcenjene. Z Zdravcem sva siiskusila eno tako 3+, katere osrednji detajl presneto spominja na ključni raztežaj Čajzove Zajede v Turski gori ...

Plezali smo eno smer na dan, bolj zagnani tudi dve, več ni šlo zaradi težavnosti in vremena. Pogosto je deževalo in čeprav se stene tu zaradi močnega vetra (pihalo je cel teden) hitro posušijo, smo po dežju raje ostali v kampu.

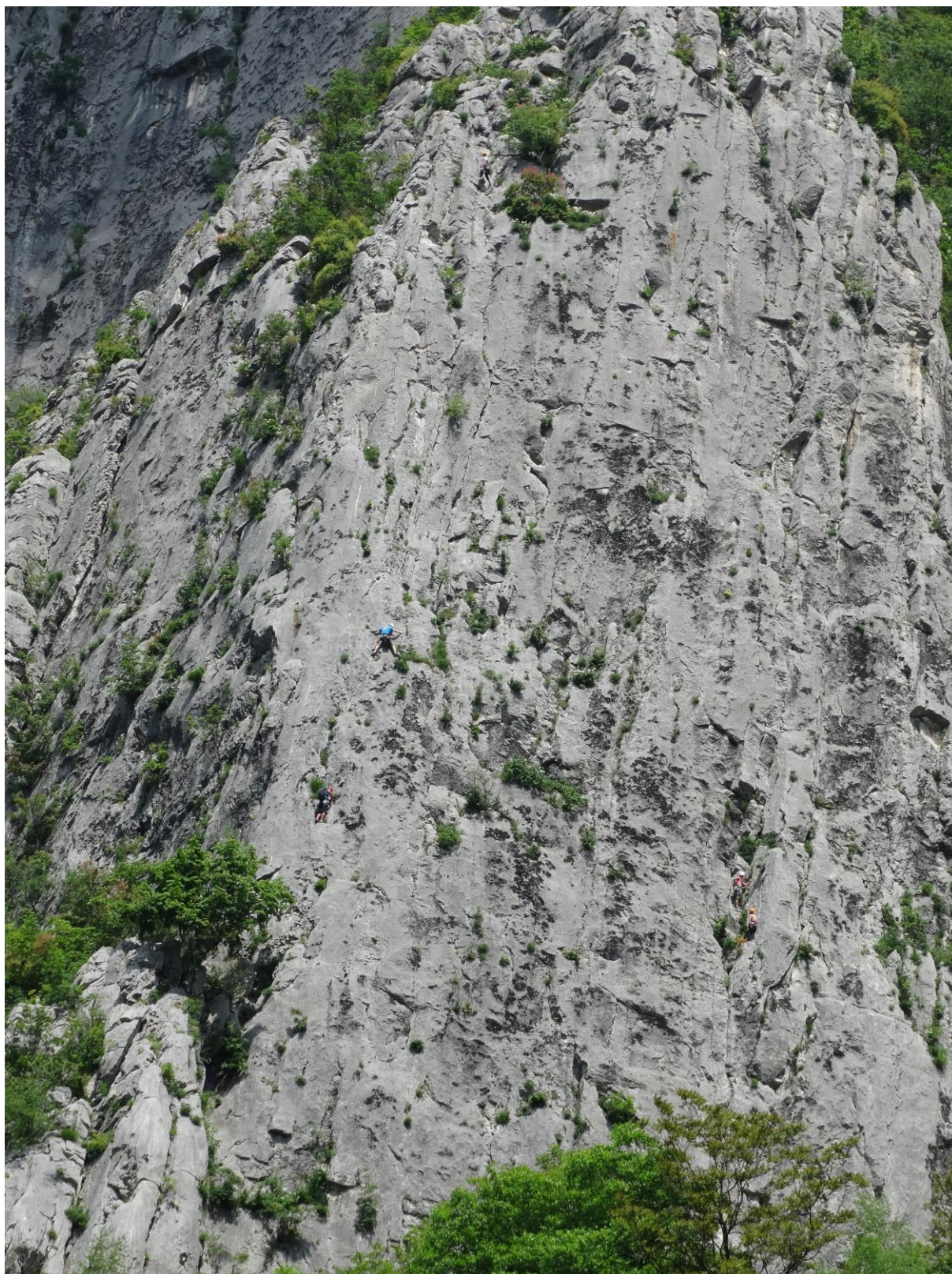

Kadar ni lilo, smo si popoldan privoščili plezanje v športnih smereh, ki smo jih imeli dobesedno pred nosom. Tu se je izkazala naša Meta s plezanjem naprej v smeri z oceno 5+. Vsi smo jo občudovali, še posebej bolgarski kolegi, ki so ji za prikazano v smeri tudi iskreno čestitali. Lepa gesta, ki je Meti veliko pomenila in tudi nam dala misliti!

Stena ob kampu s športnimi smermi

Skala v stenah Vrats je monolitna in trdna, vse kar primeš, drži. V delu sten zelo spominja na Paklenico, v drugem delu pa je bolj gladko, počni in razčlembe so obrnjene navzven. Veliko je plat in počni, zelo izrazitih razčlemb praviloma ni, če so že, pa je vse vsaj navpično in skromno z oprimki.

Ker je izhodišče relativno nizko, so stene zelo poraščene, kot je kasneje kruto izkusil Aleš tudi z zelo neprijetnimi rastlinami (jesenček – po stiku z njim in izpostavljenosti soncu dobi prizadeti hudo alergično reakcijo z ogromnimi mehurji na koži).

Ena od značilnost sten okoli Vrats so kače, modراسi. Prva je imela čast srečati to lepo a nevarno žival Maja. Kriki so bili dolgi in izraziti, modراس pa se ni premaknil. Z dvignjeno glavo je zijal v Majo in sikal z razcepljenim jezikom. Na srečo se ni počutil toliko ogroženega, da bi pičil, ali pa ga je preprosto zeblo in ni zmoget, saj se je prav počasi odplazil v svojo luknjo. Dva dni kasneje sem nanj naletel tudi sam, v isti smeri, verjetno na isti polički. Majino srečno vrnitev smo proslavili v alpinističnem domu s pivom, prijazna oskrbnica pa nam je razložila, da se modراس po bolgarsko imenuje *pepelnjak*.

Modراس oziroma pepelnjak po Bolgarsko na polici v steni ...

Kljub modrasom, tečni 'zelenjavi', pogostem dežju in kakšnim predčasnim abzajlom zaradi težavnosti smo skupaj splezali 29 smeri težavnosti od 3 do 6.

KAMPIRANJE

Kampirali smo ob vhodu v park na zelenici ob potočku, ki je služil za hladilnik.

Nedaleč stran je bil manjši potoček, primeren za umivanje, še malo stran pa izvir s pitno vodo. Na travniku smo imeli na voljo nadstrešek z mizami in stoli, ki so ga pred nekaj leti postavili bolgarski alpinisti.

Po jutranjem ogrevanju s kavo in tekmovanju v številu izletov s 'kartami' v gozd smo določili dežurnega. Bili smo namreč precej privlačni za različne sumljive tipe, ki so si ogledovali 'stene'...

Jutro v kampu.

Na to so nas opozorili Bolgari, ki so prek vikenda kampirali na istem kraju in imeli enako taktiko, eden ali dva sta vedno pri šotorih, ostali plezajo. Nadstrešek nam je omogočal, da smo si v popoldanskem dežju v miru privoščili kulinarične užitke, zvečer pa uživali ob izvrstnem glasbenem izboru Dugija, ki je neutrudno polnil zvočnik in nas razvajal.

Kuharska mojstra

Urejena kuhinja

Večeri ob ognju, takšnem ali drugačnem

Higiena v potočku je bila bolj tako – tako, dokler nismo ugotovili, da je nedaleč stran hotel, ki za 15 evrov odda sobo za 'popoldanski počitek', to je bilo smeha in zabave, pa še umili smo se.

Na pivu v domu alpinistov

Edini dan, ki ni bil primeren za plezanje, je bil ponedeljek. Že zjutraj je začelo deževati in nadaljevalo je cel dan. Ta dan smo izkoristili za izlet v mesto Vratsa.

Sprehodili smo se po centru, izkoristili brezplačni javni wifi, obiskali nekaj lokalov, tržnico in si ogledali znamenitosti na prostem. A kaj kmalu smo ugotovili, da je vendarle lepše v kampu.

Turisti

Zadnji dan našega bivanja v Bolgariji smo se odločili, da bomo turisti. Odšli smo na ogled jame Ledenika. Jama Ledenika, kot že ime pove, je ledena jama, v kateri se čez celo leto zadržuje led. Jama za naše razmere dokaj topla saj ima povprečno temperaturo med 7-15 st.C. Bogata je s kapniki različnih oblik in velikosti.

Spočiti domov

V tednu dni kampiranja, plezanja, skupne kuhinje in še marsičesa nas je bilo deset ves čas dobre volje. Domov smo se kljub dolgi vožnji vrnili spočiti z željo, da se prihodnje leto zopet odpravimo nekam – na divje.

Peter

